

Ocena rozwoju psychoruchowego u dzieci po zastosowaniu selektywnego chłodzenia mózgu

Evaluation of psychomotor development of children after selective brain cooling application

Wstęp: Umiarkowana lub ciężka noworodkowa encefalopatia niedotlenieniowo – niedokrwienna (HIE) jest związana z dużą częstością zgonów lub niepełnosprawnością ruchową i sensoryczną u dzieci. Dzieci z encefalopatią narażone są na deficyty poznawcze nawet przy braku deficytów funkcjonalnych. Prawidłowy rozwój psychoruchowy uzależniony jest od pracy ośrodkowego układu nerwowego, który odpowiada za utrzymanie postawy ciała oraz rozwój umiejętności ruchowych. Jednak u dzieci nie wszystkie etapy rozwoju następują w odpowiedniej kolejności i tempie. Istotne jest wczesne rozpoznanie nieprawidłowości w rozwoju psychoruchowym u małego dziecka i wczesna interwencja terapeutyczna w celu wyrównania deficytów rozwojowych. Służą temu różne skale diagnostyczne, do których zalicza się między innymi Monachijską Funkcjonalną Diagnostykę Rozwojową.

Cel: Głównym celem była ocena rozwoju psychomotorycznego dzieci, wykrycie zaburzeń oraz deficytów w zakresie ruchu, percepcji, mowy, funkcji manualnych i kontaktów społecznych u dzieci leczonych metodą hipotermii leczniczej.

Material i metody: Badanie przeprowadzono wśród 27 dzieci leczonych metodą hipotermii terapeutycznej w oddziale intensywnej terapii noworodków i dzieci. Metoda badawcza opierała się na analizie dokumentacji medycznej dzieci oraz na ocenie rozwoju psychomotorycznego w oparciu o Monachijską Funkcjonalną Diagnostykę Rozwojową.

Rodzice dzieci zostali zapoznani z informacją dotyczącą badania. Analizę materiału badawczego wykonano w oprogramowaniu R for Windows z wykorzystaniem testu U Manna – Whitney, korelacji Rho – Spearmana, testu Wilcoxon. Za poziom istotności przyjęto wartość $<0,05$.

Wyniki: Analiza dokumentacji medycznej wykazała, że 60% grupy stanowiły dziewczynki, a 40% chłopcy. Stwierdzono, że ocena rozwoju psychomotorycznego dzieci (N=5) nie odbiegała znacząco od normy rozwojowej, niewielkie opóźnienie dotyczyło mowy. W przedziale 2 – 3 letnich dzieci (N=5) wyniki oceny wykazały opóźnienia w obszarach percepcji, wieku społecznego i rozumienia mowy. Grupa dzieci >4 roku życia (N=7)

prezentowała największe opóźnienia w zakresie funkcji samodzielności, rozumienia liczb i logicznego myślenia. W mniejszym stopniu wystąpiło opóźnienie w zakresie rozwoju motoryki precyzyjnej i inteligencji wzrokowej. W stosunku do wieku skorygowanego najlepiej został oceniony rozwój w zakresie mowy i wiedzy ogólnej.

Wnioski: Monachijska Funkcjonalna Diagnostyka Rozwojowa jest skalą, która w prosty i trafny sposób pozwala na wykrycie opóźnień w zakresie jednej lub więcej obszarów rozwoju psychomotorycznego. Ponadto jest narzędziem diagnostycznym, które umożliwia wprowadzenie wczesnej interwencji terapeutycznej w celu wyrównania deficytów rozwoju.